

ARBEIDSHOF TE ANTWERPEN

Afdeling Antwerpen

ARREST

A.R. 2050463

OPENBARE TERECHTZITTING VAN ELF JANUARI TWEE
DUIZEND EN ZES

In de zaak van:

**het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK
WELZIJN VAN TURNHOUT.**

gevestigd te 2300 Turnhout, Albert Van Dyckstraat 20,

appellant,

vertegenwoordigd door mr. H. COLIN, advocaat te Turnhout,

tegen:

de heer A. en zijn echtgenote, mevrouw A.

handelend in hun hoedanigheid van ouders en wettelijke vertegenwoordigers

van hun minderjarige dochter,

wonend te 2300 Turnhout,

geïntimeerden,

vertegenwoordigd door mr. K. JONCKERS, advocaat te Turnhout.

Na over de zaak beraadslaagd te hebben, heeft de vierde kamer van het Arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen, het volgende arrest uitgesproken.

Gelet op de zittingsbladen van 7 september 2005 en 14 december 2005.

bladzijde 2

Rekening houdend met de akten van de rechtspleging, onder meer:

- het eensluidend verklaard afschrift van het vonnis, op 13 mei 2005 uitgesproken door de tweede kamer van de Arbeidsrechtbank te Turnhout, overeenkomstig artikel 792 Ger. W. aan het O.C.M.W. van Turnhout ter kennis gebracht bij gerechtsbrief op 19 mei 2005;
- het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie van dit Hof op 17 juni 2005 en ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 1056 Ger. W. op 20 juni 2005;
- de conclusies voor A., ontvangen ter griffie van dit Hof op 6 j u l i 2005;
- de eerste conclusies voor het O.C.M.W. van Turnhout, ontvangen ter griffie van dit Hof op 31 augustus 2005;
- de tweede conclusies voor het O.C.M.W. van Turnhout, ontvangen ter griffie van dit Hof op 28 november 2005;
- de aanvullende conclusies voor A.,
ontvangen ter griffie van dit Hof op 8 december 2005.

Partijen werden gehoord op de openbare terechtzitting van 14 december 2005.

1. Ontvankelijkheid

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit Hof op 17 juni 2005, tekende het O.C.M.W. van Turnhout, overeenkomstig de machtiging van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn van 16 juni 2005, hoger beroep aan tegen een vonnis van 13 mei 2005 (A.R.V. 27.385) van de Arbeidsrechtbank te Turnhout.

Het vonnis werd aan het O.C.M.W. van Turnhout ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 792 Ger. W. bij gerechtsbrief op 19 mei 2005.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar de vorm en ontvankelijk.

2. Feiten en voorafgaande procedure

A. en A., van Russische nationaliteit, kwamen samen met hun meerderjarige zoon, G., en hun minderjarige dochter, E., op 3 augustus 2000 naar België, waar ze zich daags nadien vluchteling verklaarden. In het kader van het spreidingsplan werd het gezin toegewezen aan de gemeente Lille, waar het plaatselijk O.C.M.W. maatschappelijke dienstverlening verstrekte. De asielaanvraag werd geweigerd op 6 juni 2001. Beroep werd aangetekend bij het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. Dit bevestigde de asielweigerings op 12 februari 2002. A. en A. stelden beroep in bij de Raad van State, die bij arrest van 21 oktober 2004 hun beroep tegen de asielweigerings afwees.

bladzijde 3

Het O.C.M.W. van Lille zette de steun stop op 9 november 2004, datum waarop kennis werd gekregen van het arrest van de Raad van State, dat definitief een einde stelde aan de asielprocedure en aan de wettigheid van de verblijfsstatus van A. en A.

A.en A., woonachtig te Turnhout, dienden op 9 december 2004 een aanvraag om maatschappelijke dienstverlening in bij het O.C.M.W. van hun woonstad.

Het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst besliste op 14 december 2004 tot onbevoegdheid van het O.C.M.W. van Turnhout inzake de financiële steun, wegens illegaal verblijf op het grondgebied en het feit dat er geen asielprocedure meer liep; ér werd wèl beslist vanaf 9 november 2004 tot 8 november 2005 de kosten van medische verzorging en de farmaceutische kosten, verbonden aan medische behandelingen, ten laste te nemen omwille van behoeftigheid en illegaal verblijf in het land. Deze beslissing werd aan A. aangetekend ter kennis gebracht op 17 december 2004.

A. tekende hiertegen verhaal aan bij de Arbeidsrechtbank te

Turnhout met een verzoekschrift, ontvangen ter griffie op 28 december 2004.

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 7 maart 2005, kwamen de echtgenote, de meerderjarige zoon en A. en A., in hun hoedanigheid van, ouders en wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarige dochter, E., vrijwillig tussen in het geding en vorderden de toekenning van maatschappelijke steun gelijk aan het bedrag van leefloon voor een gezin, verhoogd met de financiële steun gelijk aan het bedrag van de kinderbijslag voor de kinderen waartoe zij zouden gerechtigd zijn indien zij geen illegaal verblijfsstatuut hadden, en dit met ingang van 9 november 2004.

In hun vonnis van 13 mei 2005 verklaarden de eerste rechters de vordering van de meerderjarige leden van het gezin ontvankelijk, doch ongegrond; zij vérklaarden de vordering in naam van het minderjarige kind ontvankelijk en gegrond, vernietigden de bestreden beslissing en zegden voor recht dat eisende partijen gerechtigd waren op een financiële steun gelijk aan het leefloon alleenstaande, verhoogd met financiële steun gelijk aan het bedrag van de gewaarborgde kinderbijslag voor hun minderjarig kind, E., vanaf 9 november 2004.

Het O.C.M.W. van Turnhout stelde tegen dit vonnis hoger beroep in met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit Hof op 17 juni 2005.

3. Eisen in hoger beroep

Het O.C.M.W. van Turnhout vordert de vraag tot uitvoerbaarverklaring bij voorraad van het vonnis a quo af te wijzen; het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, het vonnis a quo te vernietigen en, opnieuw recht doende, de vordering van A. en A., in hun hoedanigheid van ouders en wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarige dochter, E., ongegrond te verklaren en de bestreden beslissing van 14 december 2004 te bevestigen.

bladzijde 4

A. en A. vragen het vonnis a quo uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, niettegenstaande elk verhaal en zonder mogelijkheid van borgstelling en/of kantonnement; het hoger beroep ongegrond te verklaren en het vonnis a quo integraal te bevestigen. Er wordt geen incidenteel beroep ingesteld met betrekking tot de weigering van maatschappelijke dienstverlening aan de meerderjarige leden van het gezin.

4. Ten gronde; maatschappelijke dienstverlening ten laste van het O.C.M.W. van Turnhout ?

Het O.C.M.W. van Turnhout vecht de toekenning door de eerste rechters aan van financiële steun aan A. en S. a voor hun minderjarig kind E.

A. en S. a vorderen enkel nog de bevestiging van het vonnis waar dit aan hen, voor hun minderjarig kind, een financiële steun toekende gelijk aan het leefloon als alleenstaande, verhoogd met een financiële steun gelijk aan het bedrag van de gewaarborgde gezinsbijslag met ingang van 9 november 2004.

Er wordt niet betwist dat A. en S. a illegaal in het Rijk verblijven sedert 21 oktober 2004, datum van het arrest van de Raad van State waarbij de asielweigering definitief werd.

Het Hof is van oordeel dat A. en S. a geen rechten kunnen doen gelden op financiële steun voor hun minderjarig kind ten laste van het O.C.M.W. van Turnhout.

Met ingang van 10 juli 2004 is artikel 483 van de Programmawet van 22 december 2003 immers onverkort van toepassing.

Dit artikel vervangt artikel 57, §2, van de organieke wet van 8 juli 1976 door de volgende bepaling:

"§2. In afwijking van de andere bepalingen van deze wet, is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beperkt tot:

1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft;

2° het vaststellen van de staat van behoefte doordat de ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen of niet in staat zijn die na te komen, wanneer het gaat om een vreemdeling jonger dan 18 jaar die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

In het geval bedoeld in 2°, wordt de maatschappelijke hulp beperkt tot de materiële hulp die onontbeerlijk is voor de ontwikkeling van het kind en wordt uitsluitend verstrekt in een federaal opvangcentrum overeenkomstig de voorwaarden en modaliteiten bepaald door de Koning."

bladzijde 5

Deze bepaling werd uitgevoerd door het K.B. van 24 juni 2004, tot bepaling van de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van materiële hulp aan een minderjarige vreemdeling die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft, en dat in werking trad op 10 juli 2004, waarbij het 'Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers' (Fedasil) werd opgericht. In dit K.B. worden tevens de voorwaarden gesteld volgens dewelke de betrokken illegalen hun aanspraken op hun rechten dienen na te streven.

Zo wordt bepaald dat *de aanvraag* dient te gebeuren via het plaatselijke O.C.M.W. Dit centrum hoeft vervolgens enkel te onderzoeken of de jongere jonger is dan 18 jaar, de jongere en de ouders illegaal in het Rijk verblijven, het kind behoeftig is en de ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen, dan wel niet kunnen nakomen.

Wordt aan alle voorwaarden voldaan, dan zal het O.C.M.W. meedelen naar welk opvangcentrum de jongere zich dient te wenden tot het verkrijgen van de

nodige hulp.

Conform artikel 2 van dit K.B. dient deze vorm van steun *vooraf aangevraagd* te worden *door de betrokkene(n)*.

Noch A. en S. a, noch de minderjarige kinderen, noch iemand voor hen, hebben zulke aanvraag ingediend.

Zowel het aldus gewijzigde artikel 57, §2, van de O.C.M.W.-wet, als het uitvoeringsbesluit, zijn van kracht in de betwiste periode, zodat A. en S. a alsdan enkel nog voor de procedure, zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit, beroep kunnen doen op het O.C.M.W. van Turnhout, en niet meer voor het verkrijgen van financiële dienstverlening.

In tegenstelling tot de mening van de eerste rechters voldoen A. en S. a derhalve *niet* aan de wettelijke voorwaarden gesteld bij artikel 57, §2, van de O.C.M.W.-wet vanaf 10 juli 2004. Het O.C.M.W. kweet zich van zijn taak.

Bovendien dient erop gewezen te worden dat, conform de omzendbrief van 16 augustus 2004 van de minister voor maatschappelijke integratie (www.miis.be), de opvang van de ouders samen met hun kinderen in een opvangcentrum mogelijk blijft en niet van tevoren reeds uitgesloten wordt. Er bestaat geen aanleiding om te twijfelen aan de doelmatigheid van de bepalingen van de omzendbrief.

Niets wijst erop dat Fedasil de toegang tot het opvangcentrum weigert aan ouders, die zich voor materiële hulp aanbieden met hun kind.

Men kan er dus niet zomaar van uitgaan dat deze nieuwe regeling een schending inhoudt van het E.V.R.M., het B.U.P.O. of het Kinderrechtenverdrag.

In casu blijkt uit het sociaal verslag, opgesteld naar aanleiding van de aanvraag op 9 december 2004 om maatschappelijke dienstverlening, dat wel degelijk aan kind én ouders werd voorgesteld om zich voor de nodige hulp te wenden tot een federaal opvangcentrum, maar dat dit meteen door hen resoluut geweigerd werd.

bladzijde 6

Dit komt er op neer dat A. en S. a geen aanvraag wensten in te dienen. Het O.C.M.W. kon daarom de procedure voorzien in het K.B. van 24 juni 2004 niet aanvatten.

Het sociaal verslag werd door een daartoe, overeenkomstig artikel 60, § 1, van de O.C.M.W.-wet, beëdigd ambtenaar opgemaakt en bezit om die reden een hoge waarde aan betrouwbaarheid en geloofwaardigheid. Het staat A.

en S. a vrij het tegendeel te bewijzen. Zij slagen daar hoegenaamd niet in. Dat de maatschappelijk werker hen de nodige informatie over die opvangmogelijkheid onthield, wordt niet aangetoond.

Doordat A. en S. a onmiddellijk de mogelijkheid tot opvang afwezen, kon het O.C.M.W. van Turnhout op dat ogenblik niet verder onderzoeken of er al dan niet plaats was in een opvangcentrum.

Het is dus volkomen naast de kwestie om zich, thans, voor te staan op een mogelijke overbezetting van de opvangcentra, die overigens geenszins bewezen wordt.

Het Hof ziet niet in waarom het K.B. van 24 juni 2004 niet toepasbaar zou zijn.

Het is de loutere uitvoering van het nieuwe artikel 57, §2, van de O.C.M.W.-wet.

Het Arbitragehof heeft bovendien in zijn arrest nr. 131/2005 van 19 juli 2005 gesteld dat het laatste lid van bovengeciteerd artikel 57, §2, geen van de door A. en S. a ingeroepen bepalingen (Grondwet, E.V.R.M., B.U.P.O., Kinderrechtenverdrag) schendt, in zoverre het bepaalt dat *"de maatschappelijke hulp (wordt) beperkt tot de materiële hulp die onontbeerlijk is voor de ontwikkeling van het kind en (...) uitsluitend (wordt) verstrekt in een federaal opvangcentrum overeenkomstig de voorwaarden en modaliteiten bepaald door de Koning"*.

Het mag dan al zijn dat het Arbitragehof verderop meent dat die bepaling artikel 22 van de Grondwet schendt, alsmede de verdragsbepalingen die een analoge draagwijdte hebben, maar dit dan *uitsluitend* in zoverre zij zelf niet waarborgt dat de ouders eveneens kunnen worden opgevangen in het centrum waar het

kind om materiële hulp vraagt, hetzelfde Hof handhaaft wèl de gevolgen van de vernietigde bepaling tot de inwerkingtreding van een nieuwe bepaling en uiterlijk tot 31 maart 2006. Deze datum is op dit ogenblik nog lang niet voorbij.

Intussen werd de wet trouwens reeds aangepast.

Bij artikel 22 van de wet van 27 december 2005, houdende diverse bepalingen (B.S. 30 december 2005), wordt artikel 57, §2, tweede lid, van de organieke wet van 8 juli 1976, betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vervangen bij de wet van 22 december 2003 en gedeeltelijk vernietigd bij arrest nr. 131/2005 van het Arbitragehof, vervangen als volgt:

"In het geval bedoeld in 2°, wordt de maatschappelijke hulp beperkt tot de materiële hulp die onontbeerlijk is voor de ontwikkeling van het kind en wordt uitsluitend verstrekt in een federaal opvangcentrum overeenkomstig de voorwaarden en nadere regels bepaald door de Koning. De aanwezigheid in het opvangcentrum van de ouders of van de personen die

bladzijde 7

het ouderlijk gezag over het kind daadwerkelijk uitoefenen, wordt gewaarborgd." (Onderlijning door het Hof).

Thans wordt aldus bij wet gewaarborgd wat reeds voorheen in de omzendbrief van 16 augustus 2004 werd voorzien.

De resolute weigering van de hulp en huisvesting in een federaal opvangcentrum wijst er alvast op dat de nood van het gezin aan hulp niet echt aanwezig was en dat het gezin zonder die hulp blijkbaar in de mogelijkheid verkeerde om een leven te leiden dat beantwoordde aan de menselijke waardigheid.

Alle andere argumenten zijn terzake niet meer dienend, want ze doen niets af aan de vaststelling dat geen enkele wettelijke bepaling voorhanden is op grond waarvan maatschappelijke dienstverlening (buiten de medische kosten die door het O.C.M.W. werden toegekend) voor het minderjarig kind E. van A.

en S. a, die illegaal in het Rijk verblijven, kan verstrekt worden ten laste van het O.C.M.W. van Turnhout.

Het staat A. en S. a vrij alsnog een aanvraag in

te dienen ten einde materiële hulp te bekomen in een federaal opvangcentrum.

De beoordeling over de verblijfsstatus van vreemdelingen behoort niet tot de bevoegdheid van de arbeidsgerechten.

Vermits dat gedeelte van het vonnis a quo dat maatschappelijke dienstverlening toekent dient te worden vernietigd, kan het uiteraard ook niet uitvoerbaar verklaard worden.

Het hoger beroep is gegrond.

Op die gronden,

Het Hof,

Heeft kennis genomen van het eensluidend mondeling advies, uitgebracht door de heer J. DEKEERSMAEKER, Substituut-generaal, op de openbare terechtzitting van 14 december 2005, waarover partijen verklaren geen opmerkingen te hebben.

Houdt rekening met de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

Doet uitspraak op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond.

Doet het vonnis van 13 mei 2005 (A.R.V. 27.385) van de Arbeidsrechtbank te Turnhout teniet waar het maatschappelijke dienstverlening toekent voor het kind E. a.

bladzijde 8

Opnieuw recht doende, bekrachtigt de bestreden beslissing van het Bijzonder

Comité voor de Sociale Dienst van 14 december 2004.

Bevestigt het vonnis voor het overige.

Legt de kosten van het hoger beroep, overeenkomstig artikel 1017, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ten laste van het O.C.M.W. van Turnhout, door A. en S. a begroot op 285,57 EUR rechtsplegingsvergoeding en door het Hof vereffend op 142,79 EUR rechtsplegingsvergoeding; de kosten van het O.C.M.W. van Turnhout worden door het Hof niet vereffend daar geen kostenopgave wordt ingediend.

Aldus gewezen en uitgesproken door de vierde kamer van het Arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen, in openbare terechtzitting op elf januari tweeduizend en zes.

Het Hof bestond uit:

mevrouw C. VERCAMMEN, kamervoorzitter,

de heer R. PEETERS, raadsheer in sociale zaken als werkgever,

mevrouw G. SCHAMPAERT, raadsheer in sociale zaken als werknemer,

de heer R. SMETS, griffier.